

27 Ιανουαρίου 2023 Εθνική Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος σήμερα, και τιμούμε την μνήμη των 80.000 Ελλήνων Εβραίων, και των 50.000 Θεσσαλονικίων, που εξοντώθηκαν από τους Ναζί στα στρατόπεδα θανάτου κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

1. Όταν οι Ιταλοί εισέβαλαν στην Ελλάδα τον Οκτώβριο του 1940, οι Έλληνες Εβραίοι πολέμησαν με περισσή γενναιότητα δίπλα με τους Χριστιανούς συμπολίτες τους. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, γύρω στους 13.000 Εβραίους υπηρέτησαν τις τάξεις του ελληνικού στρατού, με πάνω από 500 να σκοτώνονται στο μέτωπο και κοντά στους 4.000 να τραυματίζονται. Ένας από αυτούς που έπεσε νεκρός ήταν ο Νατάν Μπενβενίστε. Ο Τζακ Σουσιτιέλ, ο «θείος Τζάκος» του παππού μου, είχε το δύσκολο έργο να ενημερώσει τον αδελφό του Νατάν, Χαΐμ, επίσης στρατιώτη, με αυτήν την επιστολή:

Εις εμέ έλαχεν ο κλήρος να σε ανακοινώσω ότι ο αγαπημένος σου αδελφός Νατάν έπεσεν ηρωικώς μαχόμενος υπέρ της πατρίδος. Βέβαια, ο πόνος είναι μεγάλος, αλλά αυτόν τον μετριάζει η σκέψις ότι έπεσεν μαχόμενος υπέρ της ελευθερίας και ανεξαρτησίας της αγαπημένης μας Ελλάδος (...) Εσύ με μεγαλυτέραν λύσσαν να ριφθής εις τον αγώνα (...) Με όλην την καρδιά μας πρέπει να αναφωνήσωμεν: (...) Ζήτω η Ελλάς. Ζήτω ο στρατός.1

Εκτός από το πεδίο της μάχης, ο Περικλής Κορτσάρης συγκέντρωσε, μέσα από τις σελίδες του Τύπου της Θεσσαλονίκης της εποχής, περισσότερες από 900 επώνυμες εισφορές Ελληνοεβραίων που συνεισέφεραν με πατριωτισμό και γενναιοδωρία χρήματα, εφόδια και άλλες υπηρεσίες στην εθνική προσπάθεια κατά τη διάρκεια του Αλβανικού Έπους.2

Δυστυχώς, όπως έχει δείξει η έρευνά μου,3 αυτή η εμπειρία του κοινού αγώνα υπέρ της πατρίδας δεν μεταφράστηκε σε αλληλεγγύη για τους διωκόμενους εβραίους της Θεσσαλονίκης από τους συμπολίτες τους κατά τη διάρκεια του Ολοκαυτώματος.

2. Ο Dr. Cecil Roth, καθηγητής εβραϊκών σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης, περιέγραψε σε άρθρο του τις εμπειρίες του από την επίσκεψή του στην μεταπολεμική Θεσσαλονίκη το καλοκαίρι του 1946.4 Εκεί ο Roth γράφει για την «φρικτή εμπειρία επίσκεψης σε αυτό νεκροφυλακείο των ιστορικών αναμνήσεων». Μεταξύ των άλλων, κάποιος του έδωσε μια σόλα παπουτσιού κομμένη από εβραϊκή περγαμηνή. Δεν είναι άλλο από της ιερές περγαμηνές της Βίβλου, της Παλιάς Διαθήκης, γραμμένες στο χέρι πάνω σε δέρμα και με ειδικούς κανόνες, που αποτελούν αλώστε και τη βάση της Χριστιανικής θρησκείας. Από το Ιερό των Ιερών σε πάτο παπουτσιού...

3. Μερικά χρόνια αργότερα, τον Ιούνιο του 1948, ο Έλληνας πρέσβης στην Χάγη, Ν. Γ. Λέλης, έχοντας παραβρεθεί στα εγκαίνια ενός μνημείου του Ολοκαυτώματος στην Ολλανδία, στέλνει μια επιστολή5 στο Υπουργείο Εξωτερικών στην Αθήνα, με την οποία «ας μοι επιτραπή να υποβάλω την γνώμη όπως αναγείρη και η Ελλάς ανάλογον μνημείον εις μνήμην των Έλληνο-Εβραίων Θεσσαλονίκης». Και συνεχίζει: «Τοιαύτη χειρονομία, ου μόνον θα διαιωνίση τον φόρον τιμής της Πατρίδος προς τα σκληρώς θανατωθέντα τέκνα της, αλλά και θα εξάρη εις το διηνεκές την αυτοθυσίαν με την οποίαν το Έθνος καίτοι υπό ξένην κατοχήν, ωρθωθή εις υπεράσπισιν των Εβραίων της χώρας. Επιπλέον, θέλει εκτιμηθή υπό των απανταχού και δη των εν ταις Ηνωμέναις Πολιτείαις εκατομμυρίων Εβραίων, ιδίως δε θα πράυνη τους εν Παλαιστίνη μετά την φιλαραβικήν μας εκδήλωσιν εις ην εξηναγκάσθημεν ένεκα απαποτρέπτων πολιτικών λόγων.6».

Έξι μήνες μετά, έρχεται η απάντηση από την Γενική Διοίκηση Βορείου Ελλάδος. Σε αυτήν προστίθενται «απόψεις των διαφόρων παραγόντων Θεσσαλονίκης επί του ζητήματος».

Τόσον οι Δημοτικοί Άρχοντες, όσον και ο Εμπορικός κόσμος και οι Δημοσιογραφικοί κύκλοι με δυσφορίαν ήκουσαν παρόμοιαν σκέψιν, αποδεχόμενοι ταύτην μόνον εάν λόγοι γενικωτέρας πολιτικής σκοπιμότητας επιβάλλουσι ταύτην. Διαπιστούται δυστυχώς αίσθημα μίσους και απέχθειας εις τον λαόν της Θεσσαλονίκης κατά των Εβραίων, προκληθέν ίσως από την καθόλου ανέκαθεν στάσιν των τελευταίων, ήτις εθεωρείτο ύποπτος και εχθρική, κατά της Ελληνικής Διοικήσεως και παντός του Ελληνικού. Το αίσθημα τούτο εξηκολούθησεν και μετά την απελευθέρωσιν, οπότε θα ενόμιζε τις ότι ο εξαφανισμός τόσον μεγάλου αριθμού Ισραηλιτών Θεσσαλονίκης θα μετέβαλε το αίσθημα τούτου του μίσους εις αίσθημα οίκτου και συμπάθειας προς τους εναπολειφθέντας Εβραίους μη ανερχομένους εις 2000 προσώπων.

Η επιστολή καταλήγει με την ευχή ότι «συν τω χρόνω θα επέλθη αλλαγή διαθέσεων απέναντι του ενταύθα Ισραηλιτικού στοιχείου, οπότε η ανέγερσις μνημείου των πεσόντων Ισραηλιτών να θεωρείται απόρροια αυθορμήτου θελήσεως και εκδήλωσις συμπάθειας προς απανθρώπως εξαφανισθέντας συμπατριώτας των Έλληνας υπηκόους». Το μνημείο αυτό τελικά θα ανεγερθεί το 1997, με ευκαιρία της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης.

4. Πολλά τα ερωτήματα και λίγες οι απαντήσεις. Φυσικά και η Ελλάδα έχει κάνει σημαντική πρόοδο αναφορικά με την μνήμη του Ολοκαυτώματος τα τελευταία χρόνια. Το οφείλουμε όχι μόνο σε αυτούς που χάθηκαν αλλά και στις νέες γενιές, που επιζητούν ένα πιο ειρηνικό και αλληλέγγυο μέλλον. Ας είναι η σημερινή Ημέρα Μνήμης αφορμή αναστοχασμού και περίσκεψης για την Ελλάδα του χθες, του σήμερα, και του αύριο. Και γιατί όχι, δεν είναι καιρός πλέον να μετονομαστεί μια κεντρική λεωφόρος της Θεσσαλονίκης ως οδός Εβραίων Μαρτύρων;

*Ο Λεόν Σαλτιέλ είναι διδάκτορας σύγχρονης ελληνικής ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, με επίκεντρο το Ολοκαύτωμα των Εβραίων της Θεσσαλονίκης. Το βιβλίο του «The Holocaust in Thessaloniki: Reactions to the Anti-Jewish Persecution, 1942-1943» κέρδισε το Διεθνές Βραβείο Βιβλίου για την Έρευνα του Ολοκαυτώματος για το 2021 από το Ίδρυμα Γιαντ Βασέμ του Ισραήλ.

ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ:

1. Μακεδονία, 2 Μαρτίου 1941, Περικλής Κορτσάρης, «Οι Έλληνες Εβραίοι «υπέρ του αγώνος της μητρός πατρίδος», *The Athens Review of Books*, Τεύχος 146, Ιανουάριος 2023, <https://athensreviewofbooks.com/arxeio/teychos146/5223-oi-ellines-evraioi-yper-tou-agonos-tis-mitros-patridos>.

2. Περικλής Κορτσάρης, «Παράρτημα: Τα ονόματα των Ελλήνων Εβραίων που συνεισέφεραν», *The Athens Review of Books*, Ιανουάριος 2023, <https://athensreviewofbooks.com/paremvaseis/5215-parartima-ta-onomata-ton-ellinon-evraion-pou-syneiseferan>.

3. Leon Saltiel, *The Holocaust in Thessaloniki: Reactions to the Anti-Jewish Persecution, 1942-1943* (Routledge, 2020), Τίμος Φακαλής, «Στο φως τα σκοτεινά μυστικά της Θεσσαλονίκης: Πώς εξόντωσαν τους Εβραίους της πόλης», *Έθνος*, 29 Απριλίου 2020, <https://www.ethnos.gr/greece/article/102761/stofostaskoteinamystikathsthesalonikhsposexontosantoysebraiousthspolhs>.

4. Cecil Roth, "Last Days of Jewish Salonica: What Happened to a 450-Year-Old Civilization," *Commentary* 10 (1950), 49-55.

5. Ιστορικό Αρχείο του Υπουργείου Εξωτερικών, 1951, φάκελος 139/1/1/1. Ευχαριστώ τον Φίλιππο Κάραμποτ για την επισήμανση αυτής της αλληλογραφίας και της παραχώρησης των αντιγράφων.

6. ?????????? ??? ?????????? ??? ??? ?????? ??? ?????????? 181 ??? ?????? ?????????? ??? ??? ?????????? ??? 1947, ?? ?????????? ?? ?????????? ??? ?????????????, ??? ?????? ??? ?????? ??? ?????? ??? ??????

ΠΗΓΗ: www.iefimerida.gr, 27.1.2023

ΣΧΕΤΙΚΑ:

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΕΣΒΗ ΤΟΥ ΙΣΡΑΗΛ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

[#WE REMEMBER 2023 ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 ΣΤΙΣ Ι.Κ. ΕΛΛΑΔΟΣ](#)

[ΤΟ ΕΜΕ & ΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΚΑΙΤΕ ΔΙΟΡΓΑΝΩΝΟΥΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΑΙΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ «ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΡΙΟ»](#)

[ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΣΕΙΡΑ ΤΗΣ ΕΡΤ «ΤΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ»](#)

[ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ «ΗΛΙΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ. Για τους Εβραίους της Σαλονίκης»](#)

[ΤΡΙΚΑΛΑ: ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΤΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ «ΑΔΙΟ QUERIDA: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΣΤΟ ΑΟΥΣΒΙΤΣ - 80 ΧΡΟΝΙΑ» ΘΑ ΠΡΟΒΛΗΘΕΙ ΣΤΟ 25ο ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ](#)

[ΤΟ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - Συνάντηση με τους Ειδικούς Απεσταλμένους για τον Αντισημιτισμό](#)

[KIS FOR THE HOLOCAUST REMEMBRANCE DAY 2023 -Meeting with the Special Envoys on Anti-Semitism](#)

[ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ «ΜΠΕΡΡΥ ΝΑΧΜΙΑΣ - ΚΡΑΥΓΗ ΓΙΑ ΤΟ ΑΥΡΙΟ»](#)

[ΤΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 ΜΕ ΤΗΝ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗΣ «ΗΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ»](#)

[Η ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ «ΜΕΡΑ ΣΑΒΒΑΤΟ» ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[«ΑΦΗΣΤΕ ΜΕ ΝΑ ΕΙΜΑΙ Ο ΕΑΥΤΟΣ ΜΟΥ»: ΈΚΘΕΣΗ - ΔΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΟ 1ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ 3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΛΑΡΙΣΑΣ](#)

[Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΤΗΣ Ι.Κ. ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[WE REMEMBER 2023 - Η ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[THE HELLENIC PARLIAMENT AND MUNICIPALITIES AROUND GREECE JOINED THE HOLOCAUST REMEMBRANCE CAMPAIGN #WE REMEMBER 2023](#)

[ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ Ι.Κ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ Ι.Κ. ΧΑΛΚΙΔΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[????????????? ??? ?????????????? ?????????? ??? ??? ?.?. ?????? ??? ??? ?????? ??????? ?????????????????? 2023](#)

[Η ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ Ι.Κ. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΜΑΡΤΥΡΩΝ](#)

[«ΤΙ ΘΥΜΑΤΑΙ Η ΠΟΛΗ» - Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΜΑΖΑΟΥΕΡ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΤΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΤΟ ΠΑΚΕΘΡΑ ΞΕΝΑΓΕΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΕ ΤΟΠΟΥΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΜΝΗΜΗΣ ΤΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ](#)

[ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΜΟΥΣΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΡΤΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΤΟ 2ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΡΙΚΑΛΩΝ ΤΙΜΗΣΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[????????? ??? ?????? ??? ??? ?????? ??????? ?????????????????? 2023](#)

[????????????? ??? ?????????????? ?????????? ??? ??? ??. ?????? ??? ??? ?????? ??????? ?????????????????? 2023](#)

[?????? ?????????????? ??? PIERCE ??? ??? ?????? ??????? ??? ?????????????????? 2023](#)

[ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ LAUDER ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΘΗΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ 2ου ΕΠΑΛ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ - ΕΜΕ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ](#)

[ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ](#)

[ΤΟ “ΠΟΤΕ ΞΑΝΑ” ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗ ΛΑΡΙΣΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[3ο ΓΕΛ ΚΑΒΑΛΑΣ: ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΡΑΓΙΚΗ ΤΥΧΗ ΤΗΣ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ](#)

[ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 1ου ΓΕ.Λ. ΚΙΛΚΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

[ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ 8ου ΓΕΛ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ](#)

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

[Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ ΤΙΜΗΣΕ ΜΕ ΕΝΟΣ ΛΕΠΤΟΥ ΣΙΓΗ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

[ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023](#)

ΑΡΘΡΑ - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ

[ΜΠΕΡΡΥ ΝΑΧΜΙΑΣ: ΜΙΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΜΙΑ ΚΡΑΥΓΗ. ΜΙΑ ΖΩΗ](#)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023:
«ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΧΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ»

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ ΣΤΟ ΑΠΕ:
«Οφειλόμενη τιμή η μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων μαρτύρων»

ΑΡΘΡΟ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ: Σκέψεις με αφορμή την Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος 2023

ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023 - ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΛΕΟΝ ΣΑΛΤΙΕΛ ΣΤΟ ΑΠΕ:
«Οφειλόμενη τιμή η μετονομασία μιας κεντρικής οδού της Θεσσαλονίκης σε λεωφόρο Εβραίων μαρτύρων»

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΩΣ ΜΥΣΤΙΚΟ

ΑΡΘΡΟ ΤΟΥ ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΚΙΣΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ 2023:
«ΚΑΘΕ ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΕΧΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ»

«ΤΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ»: Η ΒΕΑΤΡΙΚΗ ΣΑΪΑ ΜΑΓΡΙΖΟΥ ΜΙΛΑΕΙ ΣΤΗΝ ΕΡΤ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΙΡΑ

«Η ΚΟΠΕΛΑ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ» -Η ΣΥΓΚΛΟΝΙΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΟΝΤΩΣΗ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΝΑΚΗ ΜΠΕΓΑ, Η ΚΡΑΤΟΥΜΕΝΗ 77092 ΤΟΥ ΛΟΥΣΒΙΤΣ ΑΦΗΓΕΙΤΑΙ ΣΤΗΝ «Κ»: «ΝΑ ΠΕΘΑΝΟΥΜΕ ΤΩΡΑ. ΔΕΝΜΠΟΡΟΥΜΕΑΛΛΟ»

ΝΑΚΙ ΒΕΓΑ. THE LAST GREEK JEWISH HOLOCAUST SURVIVOR

ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΡΙΝΑΣ ΜΠΑΡΖΙΛΑΪ ΡΕΒΑΧ: Ήταν τριών ετών όταν βρέθηκε στο στρατόπεδο Μπέργκεν Μπέλσεν

ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ ΚΑΙ ΤΑ ΛΥΚΟΡΝΙΑ ΤΗΣ ΒΕΒΗΛΩΣΗΣ